

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 320/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť Spoločenstva vlastníkov bytov na ulici [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Gdovinom, Starinská 2272, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 64/2017-295 z 30. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Spoločenstva vlastníkov bytov na ulici [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. januára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 64/2017-295 z 30. októbra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania vedeného Okresným súdom Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 17 C 36/2013 ako žalobca v konaní o vypratanie nehnuteľnosti proti žalovanej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“, v citáciách len „žalovaný“). Okresný súd vydal vo veci 21. novembra 2016 rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Sťažovateľ sa proti predmetnému rozsudku odvolal, avšak krajský súd rozsudkom z 30. októbra 2017 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Sťažovateľ v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie uvádza:

«Sťažovateľ sa ako žalobca žalobou... domáhal, aby žalovaný [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vypratá nehnuteľnosť a to strešnú plochu budovy obytného domu na ulici [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o celkovej výmere cca 35 m², súp.č.131, postaveného na parc. [REDAKOVANÉ] - zastavané plochy a nádvoria o výmere 450 m², zapísaného v katastri nehnuteľností Správy katastra [REDAKOVANÉ]. Svoj nárok odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu - mestom Medzilaborce v zastúpení firmy [REDAKOVANÉ] a žalovaným bola dňa 17.06.1997 uzavretá zmluva o nájme (ďalej len „Zmluva“), ktorej predmetom bola strešná plocha obytného domu na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o výmere 35 m² (ďalej len „nehnuteľnosť“). K predmetnej zmluve boli vypracované dva dodatky zo dňa 29.02.2000 a zo dňa 27.05.2003. Dodatkom č. 1 bol upravený § 2 ods. 1 zmluvy kde bol upravený predmet nájmu tak, že predmetom nájmu sa stala časť strešnej plochy budovy na ul. [REDAKOVANÉ] o výmere 35 m², pričom jej špecifikácia bola určená v projektovej dokumentácii. Zmluva bola

uzavretá na dobu 15 rokov, pričom bolo dohodnuté, že sa automaticky bude predlžovať vždy o 10 rokov, ak niektorá zo zmluvných strán písomne neoznami svoj úmysel ukončiť ju minimálne 6 mesiacov pred uplynutím doby nájmu. Žalobca v zastúpení svojim predsedom pánom [REDAKOVANÉ] listom zo dňa 28.11.2011 vypovedal žalovanému zmluvu o nájme v súlade s § 4 ods 1 Zmluvy. Ukončenie Zmluvy žalovaný akceptoval listom zo dňa 13.12.2011, zároveň však poukázal na príslušné ustanovenia zákona č.351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a uviedol, že má právny titul užívať predmetnú nehnuteľnosť a po uplynutí výpovednej doby ju nevyprace, ale využije svoje zákonné právo k cudzej nehnuteľnosti. V zmysle § 12 ods. 1 zmluvy bol pritom žalovaný po ukončení nájmu povinný vrátiť predmet nájmu žalobcovi v stave v akom ho prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia mal žalovaný povinnosť vykonať demontáž a odvoz svojich zariadení a predmetov umiestnených na predmete nájmu na vlastné náklady v lehote jedného mesiaca, počnúc dňom odstúpenia o zmluvy, okrem ak sa zmluvné strany nedohodnú inak.

Žalovaný následne využil ust. § 66 ods. 1 a ods. 2 zákona č.351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZEK“) a podal na príslušnú správu katastra návrh na vykonanie záznamu vecného bremena, ktorému Správa katastra Humenné vyhovel a pod Z 677/12 zapísala vecné bremeno v prospech žalovaného a to v rozsahu ustanovenia § 66 ods. 1, písm. /a ZEK, t.j. oprávnenie zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a stavať ich vedenia na cudzej nehnuteľnosti, č.s. [REDAKOVANÉ] evidovanej na [REDAKOVANÉ]. Žalobca následne rozšíril podanú žalobu aj o zrušenie tohto vecného bremena.“

... V tejto súvislosti žalobca dával do pozornosti súdov nález Ústavného súdu slovenskej republiky č. PL. ÚS 38/95 zo dňa 3.4.1996 zverejnený v zbierke zákonov SR, čiastka 49 pod č.135/1996 podľa ktorého:

1. Ústava Slovenskej republiky v čl. 20 ods. 1 neustanovuje absolútne rovnaký obsah vlastníckeho práva všetkých vlastníkov ku všetkým veciam, ktoré môžu byť predmetom vlastníctva. Určuje však rovnaký zákonný obsah vlastníckeho práva všetkých vlastníkov. Z uvedeného vyplýva, že vlastníci druhovo rovnakej veci musia mať rovnaký zákonom stanovený obsah svojho vlastníckeho práva.

2. Každý má právo vlastníť majetok, ktorý Ústavou Slovenskej republiky, alebo zákonom slovenskej republiky nie je z jeho vlastníctva vylúčený.

3. Ústava Slovenskej republiky neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom.

Podľa odôvodnenia tohto nálezu, čl. 20 ods. 4 Ústavy slovenskej republiky (ďalej len "Ústava") predpokladá existenciu zákona, na základe ktorého je možné uskutočniť vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva. Ústava však neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom ale len na základe zákona.

Z uvedeného vyplýva, že Národná rada Slovenskej republiky, ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán Slovenskej republiky nie je v zmysle Ústavy oprávnená priamo zákonom vyvlastniť, alebo nútene obmedziť vlastnícke právo. Článok 20 ods.4 Ústavy však určuje, že k vyvlastneniu, prípadne nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva možno prikročiť len na základe zákona. Prvou požiadavkou zákona (s existenciou ktorého ráta čl. 20 ods.4 Ústavy) je preto určenie orgánu oprávneného uskutočniť vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva. Ďalšími Ústavou určenými požiadavkami na takýto zákon je, že k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva je možné siahnuť len vo verejnom záujme, v nevyhnutnej miere a za primeranú náhradu. Úlohou zákona predpokladaného čl. 20 ods. 4 Ústavy je preto umožniť, aby oprávnený orgán zasiahol do výkonu vlastníckeho práva individuálnych vlastníkov za podmienok určených zákonom. K tomuto zásahu však nie je oprávnená NR SR priamo zákonom, ale iný orgán, t.j. príslušný orgán štátnej správy.

V intenciách tohto nálezu Ústavného súdu je preto žalobca presvedčený, že ust. § 66 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 ZEK sú v rozpore prinajmenšom s čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR ako aj s čl. 2 ods. 2, čl. 3 ods. 1, čl. 4 ods. 1, ods. 4 a čl. 11 ods. 4 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd.

ZEK v § 66 ods. 2 priamo ustanovuje nútené obmedzenie vlastníckeho práva tým, že povinnosti uvedené v ods. 1 písm./a tohto paragrafu vyhlasuje za vecné bremeno viaznuce na dotknutých nehnuteľnostiach. Predmetné vecné bremeno sa následne iba zapíše formou záznamu do katastra nehnuteľností. Z uvedeného vyplýva, že príslušný Okresný úrad, odbor katastrálny nerozhoduje sám na základe zákona o vyvlastnení alebo nútenom

obmedzení vlastníckeho práva, ale záznamom v katastri iba deklaruje nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ktoré vzniklo "ispo facto" samotným zákonom.

Okrem toho si odporujú aj jednotlivé ustanovenia § 66 ZEK, kde podľa ods. 2 tohto paragrafu je samotná povinnosť zodpovedajúca oprávneniam podľa ods. 1 písm./a ZEK vecným bremenom, pričom podľa ods. 1 uvedeného paragrafu "podnik môže v nevyhnutnom rozsahu a ak je to vo verejnom záujme...". Kto rozhodne či práva podniku uvedené v § 66 ods. 1 písm./a ZEK sú vo verejnom záujme, keď samotný zákon nestanovuje ktorý konkrétny orgán štátnej správy môže rozhodnúť o zásahu do vlastníckych práv individuálne určených vlastníkov a či je zásah do vlastníctva vo verejnom záujme a v nevyhnutnej miere...?

V danom prípade nedošlo k žiadnemu rozhodnutiu orgánu štátnej správy o vyvlastnení alebo nútenom obmedzení vlastníckeho práva žalobcu a Správa katastra záznamom v katastri nehnuteľností iba navonok deklarovala existenciu vecného bremena vzniknutého priamo zákonom, čo je v demokratickej spoločnosti aj v intenciách uvedeného nálezu Ústavného súdu SR neprípustné. Drzosť a arogancia štátu zašla až tak ďaleko, že žalobcovi zápis vecného bremena do katastra záznamom nikto, ani štátny orgán neoznámil a nemal sa voči tomuto postupu možnosť zákonným spôsobom brániť. Z tohto dôvodu tiež nemohol napríklad využiť právo domáhať sa primeranej náhrady za zásah do svojho vlastníckeho práva.

... Okrem toho, že došlo k nezákonnému zriadeniu vecného bremena priamo zákonom, máme za to, že k nútenému obmedzení vlastníckeho práva žalobcu došlo v rozpore s Ústavou SR aj z dôvodu, že nie je splnená podmienka zásahu do vlastníckeho práva vo "verejnom záujme".

Na základe horeuvedených skutočností je žalobca presvedčený, že zápis vecného bremena v prospech žalovaného viaznuceho na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu bol vykonaný v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd, ako aj so zákonom. Vzhľadom na to, že sa skončil zmluvný vzťah žalobcu so žalovaným je tento povinný vypratať nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu podľa uzavretej zmluvy.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku, sp. Zn. 7Co/64/2017 - 295 zo dňa 30.10.2017, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 17C/36/2013 - 259 zo dňa 21.11.2016 sa s námietkami a argumentáciou žalobcu v podanom odvolaní vôbec nezaoberal a nevysporiadal sa s nimi. Poukázal len na to, že skutkový a právny stav bol

v konaní pred súdom prvej inštancie dostatočne zistený a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

... napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Prešove považujem, za zjavne nezákonné, neodôvodnené, arbitrárne a svojvoľné a z ústavného hľadiska za neospravedliteľné a neudržateľné, majúce za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu ako aj ochranu vlastníckeho práva žalobcu.»

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu z 30. októbra 2017, predmetný rozsudok zruší, vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti

predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

10. K sťažovateľom namietanej neodôvodnenosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

11. V súvislosti s námietkou sťažovateľa ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

12. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

13. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých

je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

15. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva vlastníť majetok podľa č. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu z 30. októbra 2017, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu z 21. novembra 2016, ktorým okresný súd zamietol žalobu o vypratanie nehnuteľnosti.

16. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd uvádza:

„8. V konaní sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ustanovenie § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

10. Vyššie uvedené ustanovenie ako jednu z možností vzniku vecných bremien uvádza aj vznik vecného bremena priamo zo zákona. Zákonom zriadené vecné bremeno je vlastník povinný rešpektovať v nevyhnutnej miere a rozsahu a za obmedzenie svojho vlastníckeho práva má právo žiadať náhradu. V prípade vecných bremien zriaďovaných priamo zo zákona ide vo svojej podstate o určitý druh verejnoprávneho obmedzenia vlastníka nehnuteľnosti. Toto obmedzenie vlastníckych práv je výrazom prevahy verejného záujmu nad záujmom súkromným bez toho, aby toto zasahovanie bolo podmienené súhlasom zo strany dotknutého vlastníka.

11. Vecné bremená zriadené ex lege majú špecifický režim upravený verejnoprávnymi predpismi, na základe ktorých boli zriadené. Zároveň však majú aj súkromnoprávny prvok. Vecné bremeno totiž charakterizuje občianske právo ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktoré ho obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Tzv. zákonné vecné bremená tento charakter majú tiež. Ich režim nie je úplne totožný s režimom zmluvných vecných bremien, pretože sa riadia špeciálnou právnou úpravou, avšak nejde o komplexnú úpravu, ktorá by vylučovala použitie všeobecnej úpravy občianskeho práva o vecných bremenách. Ak tieto špeciálne predpisy nemajú zvláštnu úpravu, riadi sa ich režim všeobecnou úpravou občianskoprávnou.

12. Oprávnenia a povinnosti k cudzím nehnuteľnostiam v súvislosti so zriaďovaním a prevádzkovaním elektronických komunikačných sietí upravuje i zákon č. 351/2011 o elektronických komunikáciách, čo nepochybne vyplýva z ustanovenia § 1 ods. 1 písm. g/ tohto právneho predpisu. Ide o obmedzenie verejnoprávne, ktoré je i podľa výslovnej dikcie zákona konštruované vo verejnom záujme.

13. V zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a/ zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách, podnik môže v nevyhnutnom rozsahu a ak je to vo verejnom záujme zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a stavať ich vedenia na cudzej nehnuteľnosti. Povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 písm. a/ sú vecnými bremenami viaznúcimi na dotknutých nehnuteľnostiach. Návrh na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľnosti podá podnik (§ 66 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z. z.).

14. Uvedené zákonné obmedzenie vlastníckeho práva nadväzuje na ustanovenie § 123 Občianskeho zákonníka, ktoré limituje výkon oprávnenia vlastníka medzami zákona.

15. Vecné bremeno v prospech žalovaného je zapísané na [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ] V zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli so zákona sa do katastra zapisujú záznamom. Medzi takéto práva patria aj vecné bremená. Ustanovenie § 35 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. umožňuje správe katastra vykonať záznam bez návrhu prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby. Možnosť podania návrhu na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľnosti zo strany žalovaného priamo vyplýva z ustanovenia § 66 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z. z..

16. Z potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti zo dňa 5.12.2006 (č .l. 91 spisu) vystaveného Telekomunikačným úradom Slovenskej republiky, odborom technickej regulácie vyplýva, že žalovaný má oprávnenie poskytovať elektronické komunikačné siete a služby za podmienok ustanovených zákonom o elektronických komunikáciách a všeobecným povolením č. 1/2005. Žalovaný je poskytovateľom verejnej siete a takéto poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb rozhodne nemožno hodnotiť inak ako činnosť vo verejnom záujme. Technické zariadenia systémov antén a káblových trás pre fungovanie siete mobilných telefónov GSM má žalovaný umiestnené na nehnuteľnosti, ktorej vypratania sa domáha žalobca, dlhodobo, pričom tieto už zhruba 20 rokov slúžia na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb pre významnú časť mesta Medzilaborce.

17. Keďže vecné bremeno spočívajúce v oprávnení žalovaného zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a stavať ich vedenia na cudzej nehnuteľnosti vzniknuté v súlade s ustanovením § 66 ods. 1 písm. a / zákona č. 351/2011 Z. z. doposiaľ nezaniklo súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcu zamietol.“

17. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne vysvetlil skutkový podklad pre právny záver svojho rozhodnutia, a to záver, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalobu v celom rozsahu zamietol, keďže vecné bremeno spočívajúce v oprávnení žalovanej spoločnosti zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a stavať ich vedenia na cudzej nehnuteľnosti vzniknuté v súlade so zákonom dosiaľ nezaniklo. Za takýto skutkový podklad krajský súd považoval skutočnosť, že k zriadeniu vecného bremena, zrušenia ktorého sa sťažovateľ domáha, došlo ex lege, keďže žalovaná spoločnosť je poskytovateľom verejnej

siete, ktorá slúži na poskytovanie verejných elektronických služieb pre významnú časť mesta Medzilaborce, a k jeho zápisu katastrom došlo záznamom, na ktorého podanie bola zo zákona žalovaná oprávnená. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, krajský súd v označenom rozsudku dostatočne uviedol a odôvodnil spôsob aplikácie a výkladu príslušných ustanovení zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“); § 1 ods. 1 písm. g), § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods. 2], Občianskeho zákonníka (§ 151o, § 123) a zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam [(ďalej len „katastrálny zákon“); (§ 34 ods. 1, § 35 ods. 1)] so zreteľom na konkrétne konanie a rozhodol v súlade s nimi. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú jeho podstatu, zmysel a účel.

18. K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

20. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok, ktorým sa krajský súd stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie vo svojom výroku, je dostatočným spôsobom odôvodnený, jeho právne závery nemožno hodnotiť ako arbitrárne, preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základných práv procesnej povahy napadnutým rozsudkom krajského súdu má význam aj pre posúdenie časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich práv hmotnej povahy (čl. 20 ods. 1 ústavy) napadnutým rozsudkom.

22. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07).

23. Všeobecný súd totiž zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procenesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48

ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

24. Keďže ústavný súd sťažnosť v časti pre namietané porušenie základných práv (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva (čl. 6 ods. 1 dohovoru) procesnej povahy napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia. Aj v tejto časti je preto sťažnosť sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená.

25. Podstatou zvyšnej argumentácie sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je namietaný nesúlad § 66 ods. 1, 2 a 5 zákona o elektronických komunikáciách s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy.

26. Napriek tomu, že petit sťažnosti neobsahuje návrh, aby ústavný súd vyslovil nesúlad § 66 ods. 1, 2 a 5 zákona o elektronických komunikáciách s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že aj keby sa sťažovateľ vyslovenia nesúladu tohto ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách s uvedenými právnymi predpismi vyššej právnej sily domáhal, musel by ústavný súd tento návrh podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nemožno účel konania o súlade právnych predpisov dosiahnuť v inom type konania ako v konaní podľa čl. 125 ústavy, resp. § 37

a nasl. zákona o ústavnom súde vrátane konania o individuálnej sťažnosti (napr. III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08, IV. ÚS 318/2011).

27. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za vhodné poznamenať, že fyzické osoby, ako aj právnické osoby môžu mať vo viacerých prípadoch odôvodnený záujem na podaní návrhu na začatie konanie o súlade právnych predpisov osobitne v prípadoch, ak ide o zákon, prípadne iný právny predpis, ktorý zasahuje do ich základných práv a slobôd. Nedostatok aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov možno za takejto situácie v praxi preklenúť iniciovaním podania takéhoto návrhu u subjektov, ktoré sú oprávnené ho podať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2018